

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Навчально-науковий інститут технічного сервісу

Кафедра Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Світова торгівля агропродукцією»

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Світова торгівля агропродукцією» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Світова торгівля агропродукцією» є закономірності функціонування та розвитку сучасної системи зовнішньої торгівлі з урахуванням специфіки країн з транзитивною економікою, насамперед України.

Об'єктом вивчення є потоки товарів і послуг та пов'язані з ними відносини в галузі зовнішньої торгівлі.

В основу викладання курсу покладено теорії, розроблені видатними вітчизняними та зарубіжними вченими в галузі зовнішньої торгівлі, валютного обміну та валютних курсів, фінансового ринку, фінансового менеджменту тощо.

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 – Управління та адміністрування
Спеціальність	076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітньо-професійна програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Період навчання	Рік підготовки – 4 -й, семестр – 8й
Обсяг курсу	4 кредити; 120 год, з них: лекції – 24 год, практичні заняття 12 год, самостійна робота – 84 год.
Форма підсумкового контролю	іспит
Викладачі:	Асистент Котко Яна Миколаївна

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає у формуванні знань та навиків студента щодо питань організації та регулювання міжнародної торгівлі, включаючи сучасні механізми укладання міжнародних контрактів купівлі-продажу.

Завдання курсу – є формування у студентів компетентності щодо:

- сутності концепцій, етапів і показників розвитку зовнішньої торгівлі;

- сучасних форм організації міжнародного обміну товарами, послугами, патентами та ліцензіями;
- особливостей і тенденцій застосування методів зовнішньої торгівлі;
- формування та розвитку системи регулювання зовнішньої торгівлі на корпоративному, національному і міжнаціональному, наднаціональному та глобальному рівнях;
- сутності та процесу укладання міжнародних комерційних контрактів;
- організації процесу виконання укладених торговельних контрактів;
- нормативно-правового регламентування міжнародних комерційних контрактів та врегулювання міжнародних комерційних спорів..

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- організаційну систему зовнішньої торгівлі;
- правові аспекти міжнародної торгівлі;
- економічний інструментарій у міжнародній торгівлі;
- техніку та правила здійснення міжнародних торговельних, їх методологію та систему обчислення відповідних показників;
- нормативні документи, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність підприємства;
- зміст та особливості планування, організації та проведення міжнародних торговельних операцій в Україні.

вміти:

- планувати та організовувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства у сфері міжнародної торгівлі;
- визначати ефективність здійснення міжнародної торгівлі;
- здійснювати фінансову оцінку зовнішньоторговельних операцій;
- мінімізувати ризики зовнішньоторговельних операцій;
- управляти зовнішньоторговельною діяльністю підприємства;
- використовувати сучасні інформаційні технології для здійснення зовнішньоторговельних операцій в галузях народного господарства.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

3. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	Загальний обсяг/(кредитів)	аудиторних					Самостійна робота	Загальний обсяг/(кредитів)	аудиторних				Самостійна робота
		Усього (годин)	в тому числі			Усього (годин)			в тому числі				
лекції			лабораторні	практичні	лекції				лабораторні	практичні			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1													
Зовнішня торгівля: економічна сутність та теорії розвитку													
Тема 1. Загальна характеристика СТ		13	3	-	1	9	-	13	1	-	-	12	
Тема 2. Теорії міжнародної Торгівлі		12	2	-	1	9	-	14	1	-	1	12	
Тема 3. Сучасна СТ: Основні характеристики, проблеми та перспективи розвитку		13	3	-	1	9	-	14	1	-	1	12	
Тема 4. Форми СТ: сутність та особливості торгівлі агропродукцією		12	2	-	1	9	-	13	-	-	1	12	
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		<i>50</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>36</i>	<i>-</i>	<i>54</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>48</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 2													
Організаційні аспекти зовнішньої торгівлі													
Тема 5. Організовані міжнародні товарні ринки		13	2	-	2	9	-	14	1	-	1	12	
Тема 6. Міжнародна торгівля Послугами		13	3	-	1	9	-	13	-	-	1	12	
Тема 7. Міжнародний ринок робочої сили		14	3	-	1	10	-	13	1	-	-	12	
Тема 8. Міжнародна торгівля цінними паперами		15	3	-	2	10	-	12	-	-	-	12	
Тема 9. Міжнародна торгівля об'єктами інтелектуальної Власності		15	3	-	2	10	-	14	1	-	1	12	
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		<i>70</i>	<i>14</i>	<i>-</i>	<i>8</i>	<i>48</i>	<i>-</i>	<i>66</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>60</i>	
Усього годин		120	24	-	12	84	-	120	6	-	6	108	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Теоретичні основи сутності зовнішньої торгівлі	1	1
2	Показники розвитку зовнішньої торгівлі	2	1
3	Форми світової торгівлі: сутність та особливості торгівлі агропродукцією	1	1
4	Міжнародна міграція робочої сили.	2	-
5	Організація та регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами	2	1
6	Обґрунтування цінових умов контракту купівлі-продажу Товарів	2	1
7	Міжнародна торгівля об'єктами інтелектуальної Власності	2	1
Разом		12	6

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Роль Інкотермс у міжнародній торгівлі	9	11
2	Міжнародний туризм	8	11
3	Світові ринки сировинних, продовольчих і промислових Товарів	8	11
4	Своєрідність розвитку світової економіки в 2001-2013 рр.	9	11
5	Галузева та регіональна структура міжнародної торгівлі Товарами	9	11
6	Особливості ціноутворення на міжнародних ринках	8	10
7	Торгова політика Європейського союзу	8	11
8	Врегулювання міжнародних торгових спорів	9	11
9	Засоби та способи здійснення міжнародних платежів	8	10
10	Правова база міжнародної торгівлі	8	11
11	Разом	84	108

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за курс - 100 балів.

Оцінка поточного контролю (максимально 60 балів) включає:
 відвідування занять – 1 бал за 1 заняття (максимально 18 балів);
 виконання практичних завдань – 2 бали за завдання (максимально 30 балів);

модульний поточний контроль – до 6 балів за модуль.

Оцінка підсумкового контролю (максимально 40 балів) включає:
 тестовий контроль (включає питання для самостійної підготовки) –
 максимально 20 балів; теоретичні питання – максимально по 10 балів за
 питання: 10-9 балів - за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних

понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу; 8-7 балів - якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація; 6-5 балів - якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення; 4-3 бали - студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки; 2-0 бали - якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за поточний та підсумковий контроль.

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізація політики академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропущенні практичного заняття).

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Методичне забезпечення

1. Козак Ю.Г., Sporek T, Molendowski E, та інш. Міжнародна торгівля: підручник. // Видання 5-те, перероб. та доп. - Київ-Катовіце-Краків: Центр учбової літератури-2015.-272 с.

2. Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, М.І. Барановська, та інш. Міжнародна торгівля : підруч. для студ. вищ. навч. закл. // Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Барановська М.І. та ін..]; За редакцією Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.І. Барановської [4-те вид.] – К.: Центр учбової літератури, 2010 – 441 с.

3. Бровков С.М, Руденко Л.В. Валютно-фінансові механізми в міжнародному бізнесі: світовий досвід та українська практика. - К.: ТОВ. Агентство “Україна”, 2001.-380 с.

4. Міжнародні фінанси: Навч. посібник/ За ред. Козака Ю.Г., Логвинової Н.С., Ковалевського В.В.,. – Київ: ЦУЛ, 2007.- 640с.

Додаткова література

1. Міжнародні фінанси: Підручник/ За ред. О.І. Рогача. - К.: Либідь, 2003. – 784с.

2. Мироя экономика и международный бизнес: учебник (под общей ред. В.В. Полякова, Р.К.Щенина- М.:КНОРУС, 2005. – 656 с.

3. Мозговий О.М. Фондовий ринок, - К.: КНЕУ, 1999.-315 с.

4. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник./ За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової - Київ: ЦНЛ, 2005 р. – 656 с.

5. Пуригіна О.Г. Міжнародні економічні конфлікти : Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008.- 280 с.

6. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. Підручник. - К.: Либідь, 2005. – 720 с.

Internet-ресурси

1. Сайт СОТ, матеріали щодо стану світових товарних ринків, ринків послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.wto.org](http://www.wto.org).

2. Сайт ЮНКТАД, де публікуються огляди щодо міжнародних торговельних відносин послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.unctad.org](http://www.unctad.org).

3. Правові документи ЮНСІТРАЛ щодо електронної торгівлі послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

4. Сайт Центру ВОІВ по арбітражу та посередництву в сфері електронної торгівлі послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.arbiter.wipo.int](http://www.arbiter.wipo.int).

5. Доклади ЮНКТАД щодо електронної торгівлі послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.unctad.org/ecommerce](http://www.unctad.org/ecommerce).

6. Сайт БІКІ (бюлетень іноземної комерційної інформації), де публікуються матеріали щодо стану світових товарних ринків, ринків послуг, дослідження міжнародних організацій з проблем міжнародної торгівлі послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.vniki.ru/biki.nsf/all/about.htm](http://www.vniki.ru/biki.nsf/all/about.htm).

7. Каталог «Імпортери та експортери України» послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.eximbase.com](http://www.eximbase.com).

8. Сайт МТЦ, на якому міститься статистика про торгівлю між країнами світу, включаючи українську зовнішню торгівлю, а також оцінка експертів експортного потенціалу України послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.intracen.org>.

9. Сайт зі статистики торгівлі країн ЄС послуг / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.exporthelp.europa/thdapp/comext/Comext Servlet](http://www.exporthelp.europa/thdapp/comext/ComextServlet).

Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

Критерії оцінювання:

«Відмінно» (90-100 балів) – студент виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

«Дуже добре» (82-89 бали) – студент виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

«Добре» (74-81 бали) – студент виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

«Задовільно» (64-73 бали) – студент виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

«Достатньо» (60-63 бали) – студент виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

«Незадовільно» (35-59 бали) – студент виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

Укладач _____ (Я.М. Котко)
(підпис)

Завідувач кафедри ПТБД _____ (Р.В. Левкіна)
(підпис)

Голова Науково-методичної
ради ННІ ТС _____ (Н.М. Колпаченко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Протокол від 10 лютого 2020 року № 9